

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Quomodo interfecit multos cu[m] mandibula asini. ca. xviiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Ascendit igitur

D samson in thamnata philisteoz
 vt videret solentate que ibi age
 bat. Et vltam ibi virginem percipuit, atq;
 patri et matri. Accipite mihi q̄so vxore thana
 tea, q; coplacuit oculis meis, Qui dixerunt.
 Cur negligis filias fratru tuoz, et tras ad
 filias in circuloz. Rescietes q; res fieret a
 dno. Cuiq; descenderent cu eo apparuit ei ca
 nulus leonis in vineis oppidi, et irruit in euz
 samson in spiritu dñi, nil habens in manu
 et dilacerauit eu frustatim, quasi hedu capra
 rum, et hoc parentib; no indicauit. Desposa
 raq; sibi vxore, cu p̄ aliquor dies rediret vt
 acciperet ea, declinauit vt videret cadauer le
 onis. Et ecce apes erat in ore leonis, et fau
 mellis que sumptu comedit in via, deditq;
 partem patri et matri et comederunt, partem q;
 sponse tradidit. Cuiq; thana tea ciues essent i
 epul nuptiaz, timetes robor iuuenis deder
 runt ei, xxx. iuuenes robustos, sermoe q̄si soci
 os, ope vero custodes, neq; forte vellet co
 mittere crescere cuiuaz satietate. Quib; ait
 samson. Propono vobis pblema, qd si solu
 neritis mihi infra septimadiez cuiuaz dabo
 vob; xxx. syndones et totide tunicas, alioqn
 vos dabitis mihi totide. Qui dixerunt. Pro
 pone. Ait quoq; samson. De comedere exi
 uit cibo et de forti egressa e dulcedo Ioseph
 alia ponit verba Qui cuncta deuorat cibū de
 se genuit suauē, licet spe sit insuauis Nec po
 tuerūt p tres dies ppositoz soluere. Cuiq; ad
 esset dies septim⁹ dixerūt spōse. Blādire vi
 ro tuo, vt indicet tibi pblema et indica nob
 alioquin incedem⁹ te et domū patris tui. Que
 sollicitas virū fledo dicebat. Disti me, et lo
 no exponi mihi. Septē igit dieb; cuiuaz fle
 bat apud eū. Sed quo septē dieb; flebat cū
 supra dictū sit septimo die cuiuaz venisse ad
 eā iuuenes, p̄or dict. Cuiq; adeēt dies septi
 mus, id est cū adhuc esset dies inter septē p
 mus. Qd ideo determinatus est, ne putaret
 post tres dies venisse, de quib; dictū erat q
 no poterāt soluere ppositionez per illos tres
 dies. Potest etiā aliter dici. Cuiq; ad esset di
 es septim⁹, id est, appropinquaret sed nodū
 esset, vt dictū sit ad esset quasi iuxta eēt, et ita
 post tres dies inquisitōis coruz quarta die
 venerūt ad eā et locuta est viro suo. Qd aut
 dictū septē dieb; fleuisse hoc est in illis septē

non per illos. Quidam tamen corrigunt ita
 Cuiq; ad esset dies vii⁹. Quod vicio scripto
 ris reor factū, qui videns septē abbreviatum
 estimauit legi vñū Tandē die septima cū ei
 molesta esset exposuit, q; statim indicauit ci
 uibus suis. Et illi die septimo ante solis oco
 casum dixerūt samsoni Quid dulcius mel
 le, quid forti⁹ leone. Qui ait. Quid dolosi⁹
 muliere. Si no arasseris in vitula mea, non
 inuenissent ppositionem meā. Et irruit spō
 ri⁹ dñi i eū: et descendit fascalonem, et ibi percus
 sit triginta viros quoz allatas vestes dedit
 pronubis suis. Et irat⁹ samson redijt in do
 mū patris sui. Uxor autē ei⁹ nupsit vni de
 pronubis suis. Cuiq; dies triticee messis in
 starent venit samson visere vxorem suam fe
 rens hedum. Cuiq; cubiculū eius vellit in
 trare prohibuit pater dicens. Putauit q; odif
 ses eam, et tradidi eam amico tuo. Sorore
 habet que pulchrior est ea, sit tibi p ea vxor.
 Cui samson. Ab hac die non est culpa in
 me cōtra philisteos. Faciā enim vobis ma
 la. Et cepit, ccc. vulpes et tūxit caudas cau
 dis, et faces ligauit in medio, quas igne suc
 cendens dimisit eas discurrere et incederūt
 segetes philisteozū intantū vt vineas quoz
 q; et oliueta ignis consumeret. Palestini sci
 entes op⁹ esse samsonis, vxorem eius et pa
 rentes combusserunt tanquaz mali hui⁹ au
 ctiores. Et ait samson. Adhuc expetam vlti
 onem et quietē. Et percussit eos plaga gra
 uita vt stupentes suraz femozū imponeret
 lxx. interpretes dicunt ita. Percussit aliens
 genas samson, tibiā super femur, quod ad
 priozes sensum reducitur, id est, ammirabil
 liter, vt stupentes tibiā vnius pedis sup
 femur alterius ponerent. Tamē quia tibijs
 incedimus, et super femur sedemus, quidā
 exponunt sic. Percussit tibiā super femur
 id est, pedites pter sedentes in equo. Et ha
 bitabat samson in spelūca petre etban, quas
 si in loco munito.

Quomodo interfecit multos cū
 mandibula asini.

Cap lxxviii.

In ascendentes

tes philistei in terrā iuda castra
 metati sūt i loco q; postea dicit
 est lebi, id est, maxilla. Et dixerunt ad eos vi
 ri iuda, Serui vestri sumus cur ascendistis

aduersus nos. Qui dixerunt. Ut ligem⁹ samsonem. Et ascenderunt tria milia de iuda ad samsonem. et culpantes euz dicebant. Nescis alias nosti. q^o philistei imperet nobis Veni mus vt ligem⁹ te. et tradam⁹ philisteis Qui ait. Iurate ne me occidat⁹. Et iurauerunt. Et permisit se ligari duob⁹ nouis funib⁹. Qui euz traheret eu et vociferaret philistei p⁹ gaudio. irruit sp⁹s d⁹i i eu. et dissoluta sut vincula ei⁹ vt lina stupe lineae. vt filu lina tortuz puta mine ad ardore ignis. Tollensq⁹ madibula asini iacentem in terra. Interfecit in ea mille viros. alij i fuga veris. Et exultas samson cecinit metrica. In maxilla asini. in madibu la pulli asinaz. deleuit eos. et percussit mille viros. Hebre⁹ habet. in maxilla asini hemoz. Hemozq⁹ sonat cumulu de cumulis. B e in maxilla asini feci cumulu de cadaveribus mortuoz. Et plecit madibula et vocauit nome loci ramathel. vl ramathlebi. q^o e eleuatio maxille. Rama em excellum sonat. Et si riuit ad morte. q^o factu e tradunt hebrei. qz dedit sibi glaz et no deo. et clamauit ad d⁹m. Obsecro d⁹ne en mortoz et inceda in man⁹ in circuloz. Et aperuit d⁹s molar e dent e in maxilla asini. et egressa sunt aque. q^o b⁹ haust⁹ vires recepit. Et mutato noie p⁹ori. dictu est nome loci fos iuocaz de maxilla. Cuz no timeret philisteos. abijt in gazaz. et vidit ibi muliere meretricem. et ingressus est ad ea. Quo cognito palestini posuerunt custodes i porta ciuitatis vt exeunte mane occideret. Samson ho media nocte surgens. ambas fores apphedat cu postib⁹ suis et sera. et in humer⁹ suis portauit i p⁹ice mo⁹s q^o respicit hebron. Quo tand e deceptus fuit samson.

Capit. XIX. et XX.

Dis hec ama ut da

q^o erat i more sozech. Et e sozech

loc⁹ vl gen⁹ vitz. Et venerunt ad

eam qnq⁹ satrape. l. nobiles philistinoz

diceres. Disce ab eo i

quo habeat vires. et

quo valeam⁹ cu vin

euz affligere et dabi

mus tibi singuli mil

le ceti argenteos. q^o

e. v. milia. d. Quid a

tame distinguat ita.

Quid muliere nihil.

Dabimus tibi singli.

mille. c. argenteos. Et blandita est dalila sa-
soni. Qui rudit ei in dolo. Si septem neruice
is funib⁹ nouis et adhuc humerib⁹ ligat⁹ fue
ro. ero sicut ceteri hoies Quos ioseph⁹ pal-
mites vineaz recetes dicit. Et attulerunt ad
ea septem funes. quib⁹

dormientem ebriū col

ligauit laterib⁹ ap⁹

se philisteis. Et cla-

mauit mulier Philis-

tel super te samson.

Qui rupit vincula q^ost

stupea Idipm factu est scdo. de septem nouis

funib⁹. Cu aut tercio septem crines capitis ei⁹

circuligatos licio et clauo tre infixisset. exco-

tatus ab ea samson. extraxit clauū cu crinib⁹

et licio. Cuz molesta eet ei dalila. et deficeret

aia ei⁹ ad morte. apuit ei veritate dicēs. Na

zareus sum ab ytero mris mee. Si rasum

fuerit caput meum. recedet a me fortitudo.

Tuc dalila reuocauit satrapas. vt venirent

cu pecunia qua pmiserat. At illa dormire fe

cit eu sup genua sua. et p⁹ rōforē rasit septem cri-

nes ei⁹. id e. oēs. Vel qz nonacula ascēderat

super caput eius. etiā p⁹ solis septem rasis d⁹s

recessit ab eo. Tuc abiect eu mulier. Quem

cu apprehendissent philistinim eruerunt oculos

eius. et circūduxerunt eu p⁹ terrā. et apud gaz-

zam clausum in carcere molere fecerunt q^ost

seruili opere eu affligeres. Hebrei tamē tra-

dūt. qz philistei coegerunt eu dormire cu mu-

lierib⁹ robustis. vt ex eo sobolem robustā su-

sciperent. Procedere tpe cum capilli eius re-

naici ceperat. cum adesset publica solēntas

ingressi sut principes phanū suū vt immola-

ret magnifice dagon deo suo. qz tradidit in-

imicu i man⁹ eo⁹. Cuz letaret p⁹iuuātes. ad-

duci⁹ e samson. vt añ eos luderet. et ei illud

ret Stabat aut in duos colūnas q^o dom⁹

innitebat. Et ait puero regenti se. Sine me

vt tangā columnas. et paululum requiescā

Et apprehendens vtrāq⁹ columnā manib⁹

ait. Horiat anima mea cu philistinim. Et co-

cussis columnis. cecidit domus sup omes.

et multo plures interfecit mortens q^o viu⁹

Et perierunt preter conuiuas circiter tria mil-

lia vtriusq⁹ sexus qui ludentem expectabat

de tecto. Tulitq⁹ eu vnuerfa cognatio eius

et sepelierunt eu in sepulchro patris sui. Et

iudicauit israel viginū annis. Bactenus in

discu liber tempora signat. habes annos du-